

୧୮ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୨୩ ଖୁତବା ଜୁମାର ସାରାଂଶ
ସ୍ଥାନ - ମସଜିଦ୍ ମୁବାରକ, ଇସଲାମାବାଦ୍

ଜମାଅତର କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଦାୟିତ୍ୱ ଭାରର ଆଲୋଚନା ।

ଅଶହଦୁ ଅଲ୍ଲା ଇଲାହା ଇଲ୍ଲାହୁ ଓହ୍ଦହୁ ଲାଶରିକା ଲହୁ ଓଅଶହଦୁ ଅନ୍ନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅର୍ଦୁହୁ ଓରସୁଲୁହୁ ଅମ୍ମାବାଦ୍ ଫତ୍ତହୁବିଲ୍ଲା ହିମିନଶ୍ ଶୈତା ନିରରଜିମ୍ । ବିସମିଲ୍ଲା ହିରରହେମା ନିରରହିମ୍ । ଅଲ୍ହମ୍ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ରବ୍ବିଲ୍ ଆଲମିନ୍ ଅରରହମା ନିରରହିମ୍ । ମାଲିକି ସ୍ତୋମିଦ୍ଦିନ୍ । ଇସ୍ତାକା ନାବୁଦୁ ଓ ଇସ୍ତାକା ନସ୍ତଜନ୍ । ଇହ୍ଦିନସ୍ ସିରାତଲ୍ ମୁସ୍ତଜିମ୍ ସିରାତଲ୍ ଲଜିନା ଅନଅମତା ଅଲ୍ଲେହିମ୍ ଶୈରିଲ୍ ମଗ୍ସୁବି ଆଲ୍ଲେହିମ୍ ଓଲ୍ଲହାଲ୍ଲିନ୍ ।

ତଶହୁଦ୍, ତଉଜ୍ ଓ ସୁରାଃ ଫାତିହାର ଆବୃତ୍ତି କରିବା ପରେ ପ୍ରିୟ ହଜୁର ଅନଓର୍^{ଅ.ବ} କହିଲେ; ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ପବିତ୍ର କୁରଆନରେ କୁହନ୍ତି, ସୁନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟମୟ ପ୍ରଭୁ ତୁମମାନଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ତୁମମାନେ ଅମାନତକୁ ତାହାର ଅଧିକାରୀକୁ ଅର୍ପଣ କର । ଗୋଟିଏ ହଦିସରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସ.ଅ} କହିଲେ; କୌଣସି ପଦ ଅଥବା ଉକ୍ତଆସନରେ ଆସାନ ହେଲେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସୁଖସମୃଦ୍ଧି ବୁଝିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ, ତାହା ମଧ୍ୟ ଏକ ଅମାନତ୍ । ସୁତରାଂ ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଆମ ଜମାଅତୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦ ଅଥବା ସେବାଦାନ କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଲାଭ କରିବା ଏକ ଅମାନତ୍ ଅଟେ ।

ଜମାଅତୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଭାଗର କର୍ମକର୍ତ୍ତା ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଅତଃ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ଆଦେଶ ଯେ, ଯେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ତୁମେ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମତ ପ୍ରଦାନ କରିବ ତେବେ ଏଥିପ୍ରତି ଲକ୍ଷ ରଖିବ କି ମନୋନୀତ ପ୍ରାର୍ଥୀ ନିଜ ଅମାନତର ଉଚିତ୍ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବେ ।

ନିର୍ବାଚନ ସମୟରେ ସମ୍ପର୍କ ଅଥବା ଭାବସ୍ନେହକୁ କଦାପି ସମ୍ମୁଖରେ ରଖିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । କେତେକ ସମୟରେ କେତେକ କର୍ମକର୍ତ୍ତା କେନ୍ଦ୍ର ଅବା ଉପସ୍ଥିତ ଖଲିଫାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସିଧାସଳଖ ନିଯୁକ୍ତ କରିଦିଆ ଯାଇଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆମର ପ୍ରୟାସ ଏହା ହିଁ ହୋଇଥାଏ କି ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ମୁତୟନ କରାଯାଉ । ତେବେ କଦାଚିତ୍ ଅନୁମାନ ଭୁଲ ମଧ୍ୟ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଅଥବା କ୍ଷମତା ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ସ୍ୱଭାବରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସ୍ନେହ ଆଦର ଓ ବିନମ୍ରତାର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଆତ୍ମା ଉଦ୍ଧିବିତ ରହି ନଥାଏ । ସେ ଜାହା ହେଉ ଆମମାନଙ୍କୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ୍ ଯେ, ଦୁଆ କରି ନିଜ ମଧ୍ୟରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ମନୋନୀତ କରିବା । ସାଧାରଣତଃ ଏଥିପ୍ରତି ପ୍ରୟାସ ହୋଇଥାଏ ଯେ, ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ବଢ଼ିତଢ଼ି ଆଗକୁ ଆସନ୍ତି କି ତାଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ମିଳୁ, ତାହାକୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଭାର ନମିଳୁ । ଯଦି ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇ ଯାଇଥାନ୍ତି ତେବେ ମଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ଅଥବା ଉପସ୍ଥିତ ଖଲିଫାଙ୍କୁ ଏହା ଜ୍ଞାତ ହେବା ମାତ୍ରେ ତାହାର ଅନୁମୋଦନ କଦାପି ପାରିତ କରି ନଥାନ୍ତି । ତେବେ ଏହା ଆମ ସରଦାର ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟବିଧିର ଅବିକଳ ପଦ୍ଧା । ଏକଦା ହଜୁର^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ନିକଟକୁ ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଆସିଲେ ଏବଂ କହିଲେ; ଅମକ ପଦବୀରେ ଆମକୁ ନିଯୁକ୍ତ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ଆମେ ଉକ୍ତ ଆସନର ସର୍ବୋତ୍ତମ ପ୍ରାର୍ଥୀ । ସେମାନଙ୍କୁ ଆମ ପ୍ରିୟ ମୁନିବ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ଯାହାକୁ ମୁଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟଭାର ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ପରମେଶ୍ୱର ତାହାର ସେହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ ସହଯୋଗ କରିଥାନ୍ତି । ଆଉ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ତୁମ ପରି ଅଭିଳାଷ କରି ପଦ ହାସଲ କରନ୍ତି, ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ନିକଟରୁ ତାଙ୍କୁ

ସେହି ସାହାଯ୍ୟ ସହଯୋଗ ମିଳି ନଥାଏ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟ ବରକତ୍ ଶୂନ୍ୟ ରହିଥାଏ । ସୁତରାଂ କଦାପି ପଦବୀରେ ଅଭିଷିକ୍ତ ହେବାର କାମନା କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ହଁ ! ସେବା କରିବାର ଅଭିଳାଷ କରିବା ଉଚିତ୍ । ତାହା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ହେଉ ନା କାହିଁକି ।

ପ୍ରିୟ ହଜୁର ଅନୁରଂ କହିଲେ; ଚଳିତ ବର୍ଷ କେତେକ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଅନ୍ତଃ ବିଭାଗର କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ହେବାକୁ ଯାଉଅଛି । ଉଚ୍ଚ ସଂସ୍ଥାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେ, କେହି ମଜଲିସର ନିର୍ବାଚନରେ ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ସାମିଲ ହୁଅନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ କି ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦୁଆ ଓ ନ୍ୟାୟ ପରାୟଣତାର ସହ ନିରପକ୍ଷ ଭାବରେ ନିଜ ମତଦାନ କରିବେ ।

ଏଥିସହିତ ମୁଁ କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ଓ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷିତ କରିବାକୁ ଚାହେଁ । କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ସର୍ବଦା ସ୍ମରଣ ରଖିବା ଉଚିତ୍ ଯେ, ପରାକ୍ରମୀ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଆମକୁ ସେବା କରିବାକୁ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଅବସର ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାର୍ଥରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଉଠି ସେବା ସମ୍ପାଦନ କରନ୍ତୁ । କେତେକ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ ନମ୍ରତା ନଥିବାର ଅଭିଯୋଗ ମିଳିଥାଏ । ଏପରିକି କେତେକ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରିପୋର୍ଟ ହସ୍ତଗତ ହେଉଛି ଯେ, ସେମାନେ ସଲାମ୍‌ର ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତର ଦେଉ ନାହାନ୍ତି । ଏପରି ଆଚରଣ ପ୍ରଦର୍ଶନକାରୀ ନିଜର ସଂସ୍କାର କରି ନିଅନ୍ତୁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଗୁରୁଜନଙ୍କ ସହିତ ସ୍ନେହ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବିନମ୍ରତା ପୂର୍ବକ ସାକ୍ଷାତ କରନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କୁ ଜମାଅତର ସଦସ୍ୟବୃନ୍ଦଙ୍କ ସେବା ସକାର କରିବା ସକାଶେ ମୁତୟନ କରାଯାଇଛି । ନା କି ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପରି ନିଜ ଔଦ୍ଭିତ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତୁ । ନିଜ ଅଭ୍ୟନ୍ତରରେ ନମ୍ରତା ଉତ୍ପନ୍ନ କରନ୍ତୁ । ଯେଉଁ ଦାୟିତ୍ୱ ଭାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ତାହା ସୁଚାରୁ ରୂପେ ସମ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ । ନିଜର ସକଳ ଦକ୍ଷତା ବିନିଯୋଗ କରି ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରନ୍ତୁ । ଯେତେବେଳେ ଏପ୍ରକାରର ମନୋଭାବ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବ ତେବେଯାଇ ଜଣେ ସଠିକ୍ ରୂପେ ନିଜର ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିପାରିବ ଏବଂ ଜମାଅତର ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ । ଅଧିକାଂଶ କର୍ମକର୍ତ୍ତା ଯେଉଁ ଅଭିଯୋଗ କରିଥାନ୍ତି ତାହା ଏହିକି ଯେ, କେତେକ ବିଭାଗରେ ସଦସ୍ୟବୃନ୍ଦ ଆମର ସାହାଯ୍ୟ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ନିଃସନ୍ଦେହ ରୂପେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ମଧ୍ୟ କିଛି ଦାୟିତ୍ୱ ରହିଛି ଯେ, ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସେମାନେ ସ୍ୱୟଂ ସେବା କରିବା ସକାଶେ ମନୋନୀତ କରିଛନ୍ତି, ତାହାର ସାହାଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରିବା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ଏଥି ସହିତ କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ଯେ, ନିଜର ସର୍ବୋତ୍ତମ ନମୁନା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତୁ ।

ଏହିପରି ଅତ୍ୟଧିକ କ୍ଷମା ଯାଚନା କରିବା, ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କର ଜପ କରିବା, ମହିମା ଗାନ କରିବା ଓ ନିଜ ଅବସ୍ଥାର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବା ମଧ୍ୟ ଜରୁରୀ । ଯଦି ଜଣେ ସେକ୍ରେଟାରୀ ତରବିୟତ୍ ପାଞ୍ଚବେଳା ନମାଜ ପାଠ କରୁ ନାହିଁ ତେବେ ସେ ଅନ୍ୟକୁ କିପରି ନମାଜ ପାଠ କରିବା ପାଇଁ ଉପଦେଶ ଦେଇପାରିବ ? ଏହିପରି ଯଦି ଜଣେ କର୍ମକର୍ତ୍ତା ସଠିକ୍ ଅନୁପାତରେ ଚାନ୍ଦା ପୈଠ କରୁ ନାହିଁ ତେବେ ସେ ଅନ୍ୟକୁ କିପରି ଅର୍ଥଦାନ କରିବା ପ୍ରତି ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରି ପାରିବ ? ଯଦି ସେକ୍ରେଟାରୀ ତରବିୟତ୍ ନିଜର ଉତ୍ତମ ଆଚରଣ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରେମ ଓ ଭାତୃଭାବର ସହିତ ଜମାଅତର ଲୋକମାନଙ୍କ ତରବିୟତ୍ କରନ୍ତି ତେବେ ସେ ଏକ ମହାବିପ୍ଳବ ଆଣି ପାରିବେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ନିଜ ବିଭାଗର ସର୍ବାଙ୍ଗ ଉନ୍ନତି ସକାଶେ ପ୍ରତିଦିନ ଅତି କମ୍‌ରେ ଦୁଇ ରେକାର୍ଡ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନମାଜ ମଧ୍ୟ ପାଠ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଯଦି ତରବିୟତ୍ ବିଭାଗ ସକ୍ରିୟ ହୋଇଯାଏ ତେବେ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ଆପଣଛାଏଁ ୭୦ ପ୍ରତିଶତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେବେ ।

ଅନ୍ତଃ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜକୁ କର୍ମୀ କରିବାକୁ ହେବ । କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନେ କେବଳ ମଞ୍ଚ ଉପରେ ବିରାଜିତ ହେବା ପାଇଁ ମନୋନୀତ ହୋଇ ଆସିନଥାନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଜଣେ

କର୍ମୀ (ସେବକ) ହୋଇ ନିଜ ଦାୟିତ୍ଵ ନିର୍ବାହ କରିବା ଉଚିତ୍ । ସ୍ଵରଣ ରଖନ୍ତୁ ନବୀଶ୍ରେଷ୍ଠ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସ.ଅ} ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, ଗୋଷ୍ଠୀର ସରଦାର ତାହାର ସେବକ ଅଟେ । କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ, ଜମାଅତର ଲୋକମାନଙ୍କ ସହିତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରନ୍ତୁ । ସେମାନଙ୍କ ସୁଖଦୁଃଖରେ ସାମିଲ ହୁଅନ୍ତୁ । ଲୋକମାନଙ୍କ ମନରେ ଏହି ଭାବନା ଜାଗ୍ରତ କରାନ୍ତୁ ଯେ, ଜମାଅତର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଭାଗ ପରସ୍ପରର ଯତ୍ନ ନେବା ଓ ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ ଗଠନ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଚିନ୍ତାଧାରା ହିଁ ଆମକୁ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନିକଟତର କରିଥାଏ । ଅଲ୍ଲାଃ କରନ୍ତୁ କି ଖୁଲାଫତ୍ ଅହ୍ମେଦିୟାକୁ ସର୍ବଦା ଏପରି ସୁଦକ୍ଷ ସକ୍ରିୟ ସେବକ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ଯେ ନିଜ ଦାୟିତ୍ଵ ଓ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରି ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିବେ ।

କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵରଣ ରଖିବା ଉଚିତ୍ ଯେ, ଆମଲାର ବୈଠକ ଓ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗ ଦେଇ ନିଜ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଏବଂ ଆଶ୍ଵସ୍ତ ହୋଇଯିବା କି ଆମେ ନିଜର ଦାୟିତ୍ଵ ତୁଲାଇ ଦେଲୁ, ଏହା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଲୋକମାନଙ୍କ ହିତ ସାଧନ କରିବା ଦିଗରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ଖସଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ତଦନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରେଇବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜରୁରୀ । ଆମମାନଙ୍କୁ ଯେଭଳି ସାଧନ ଉପଲବ୍ଧ ରହିଛି ସେହି ସାମିତ ସମ୍ବଳ ମଧ୍ୟରେ ବୁଦ୍ଧିମତାର ସହିତ ଲୋକମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ।

ଆଜିକାଲି ବିବାହ ବନ୍ଧୁଘର ବିଭାଗ ଆମ ପାଇଁ ବହୁତ ବଡ଼ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ସେହି (ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକରୁ) ନିଷ୍କାର ପାଇବା ସକାଶେ ବ୍ୟାପକ ଯୋଜନା ପରିକର କରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ । ଜମାଅତୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକୁ ମିଳିତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ତରବିୟତ୍ ବିଭାଗକୁ ମଧ୍ୟ ସକ୍ରିୟ କରିବା ଜରୁରୀ । ଯଦି ଆମ ଯୁବପିଢ଼ୀଙ୍କର ସଠିକ୍ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ହୁଏ ତେବେ ଆମେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ଏହି ଉପଦେଶକୁ ସର୍ବଦା ନିଜ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖିବା ଯେ, ବନ୍ଧୁଘର କରିବା ସମୟରେ ଧନସମ୍ପତ୍ତି, ଆଭିଜାତ୍ୟ, ବଂଶ ପରମ୍ପରା ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟତାକୁ ଦେଖିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଧର୍ମକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେବା ।

ଉମ୍ମୁରେ ଆମା ମଧ୍ୟ ଅତି ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ । ସାଧାରଣତଃ ମନେ କରାଯାଇଥାଏ ଯେ, ଉକ୍ତ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ କେବଳ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡିତ କରିବା ଅଥବା ଅମାନୁଷ୍ଠ (ନିଷ୍ଠୁର) ଭାବରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଚେତାବନୀ ଦେବା ଅଟେ । ଏହି ବିଭାଗରେ କର୍ମରତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଜ୍ଞାତ ହେବା ଉଚିତ୍ ଯେ, ସେମାନଙ୍କର କେବଳ ଏତିକି କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ । ବରଂ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଉକ୍ତ ବିଭାଗର ମାତ୍ର ଏକ ଅଂଶ ବିଶେଷ । କଠୋରତାର ସହ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସତର୍କ କରିବା ତ ନିଃସନ୍ଦେହ ରୂପେ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏହା କେବଳ ସେହିସ୍ଥଳେ ଜରୁରୀ ଯେଉଁସ୍ଥଳେ ଜଟିଳ ପରିସ୍ଥିତି ଉପୁଜିଥାଏ । ସେତେବେଳେ ହିଁ ଏଥିପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥାଏ । ଯଦି ଆମ ତରବିୟତ୍ ବିଭାଗ କର୍ମୀ ହୋଇଯାଏ ତେବେ ସଦସ୍ୟବୃନ୍ଦଙ୍କ ପାରସ୍ପରିକ କଳହ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଉମ୍ମୁରେ ଆମା'ର ଅନେକ ସମସ୍ୟା ଆପେଆପେ ସମାଧାନ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଉମ୍ମୁରେ ଆମା'ର କାର୍ଯ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କଦାପି ଦଣ୍ଡ ଦେବା ନୁହେଁ । ବରଂ ଦଣ୍ଡରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଏବଂ ସେଥି ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ୍ ।

କେତେକ ସମୟରେ କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ଆଚାର ବ୍ୟବହାର ସଦସ୍ୟବୃନ୍ଦଙ୍କ ମନରେ ଜମାଅତୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତି ବିତୃଷ୍ଣାଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ଜମାଅତର ସଦସ୍ୟବୃନ୍ଦଙ୍କୁ ମୁଁ କହିବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ, ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପତ୍ର ଉପସ୍ଥିତ ଖଲିଫାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ତାହାକୁ ଖୋଲା ଯାଇଥାଏ, ପାଠ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ତାହା ଉପରେ ପଦକ୍ଷେପ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥାଏ । ଯଦି କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ବିଳମ୍ବ ଘଟେ ତେବେ ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମାଅତରେ ଘଟିଥାଏ । ଏପରି ଅର୍ଥାତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରେରଣ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଅବା

ଅବହେଳା କରି ଉକ୍ତ କର୍ମକର୍ତ୍ତା ହିଁ ସଦସ୍ୟବୃନ୍ଦ ଓ ଉପସ୍ଥିତ ଖଲିଫାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦୂରତା ସୃଷ୍ଟିକାରୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ଯେଉଁ କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ଅଧିକ ଅଭାବି ଲୋକମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ଦାୟିତ୍ଵ ଭାର ନ୍ୟସ୍ତ ରହିଛି । ସେମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଭାବରେ ସ୍ମରଣ ରଖିବା ଉଚିତ୍ ଯେ, ନିଜ ଦାୟିତ୍ଵ ନିର୍ବାହ କରିବାରେ କଦାପି ବିଳମ୍ବ ଓ ଅବହେଳା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସ.ଅ} କୁହନ୍ତି; ଯେଉଁ ଇମାମ ଅର୍ଥାତ କର୍ମକର୍ତ୍ତା ଅଭାବି ଲୋକମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ସକାଶେ ନିଜ ଦ୍ଵାର ବନ୍ଦ କରିଥାଏ । **ସୌଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟମୟ ପ୍ରଭୁ ତାହାର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ସକାଶେ ଆକାଶର ଦ୍ଵାର ବନ୍ଦ କରିଦିଅନ୍ତି ।** ସୁତରାଂ ଯଦି ଏପରି ଚିନ୍ତାଧାରା ପୋଷଣ କରୁଥିବା କର୍ମକର୍ତ୍ତା ଅଥବା ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ କର୍ମରତ କୌଣସି କର୍ମୀ ଅଛନ୍ତି ତେବେ ତାହାକୁ ନିଜ ହୃଦୟରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଭୟ ଉତ୍ପନ୍ନ କରି ଲୋକମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବାରେ ଶୀଘ୍ରତା କରିବା ଉଚିତ୍ । ଦରଖାସ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରି ନିଜ ତ୍ରୁ' ଭିତରେ ରଖିଦେବା ଏବଂ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ଉପରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନକରିବା ଏକ ବହୁତ ବଡ଼ ଅପରାଧ ଅଟେ ।

ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସ.ଅ} କୁହନ୍ତି; ଯେଉଁସ୍ତ୍ରଲୋକେ ମଧ୍ୟ ତୁମେ ଅବସ୍ଥାନ କର ଧର୍ମପରାୟଣତା ଅବଲମ୍ବନ କର ଏବଂ ଲୋକମାନଙ୍କ ସହିତ ଉତ୍ତମ ଆଚରଣ ଓ ସଦ୍‌ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଦର୍ଶନ କର ।

ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସ.ଅ} ହଜରତ ଅବୁ ମୁସା ଓ ହଜରତ ମଗାଜ୍ ବିନ୍ ଜବଲ୍‌ଙ୍କ ମଦିନାର ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନର ଗଭର୍ନର କରି ପ୍ରେରଣ କରିବା ସମୟରେ ଏହି ଉପଦେଶ ଦେଲେ ଯେ, ଲୋକମାନଙ୍କ ସକାଶେ ସହଜତା ଉତ୍ପନ୍ନ କରିବ, ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରିବ ନାହିଁ । ସ୍ନେହ ଆଦର ଓ ସୁଖସମୃଦ୍ଧି ପରିବ୍ୟାପ୍ତ କରିବ, ଘୃଣାଭାବ ଜାତ ହେବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ । ଏହି ମହତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପଦେଶ ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ନୀତି ସ୍ଵରୂପ ନିଜ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖିବା ଉଚିତ୍ ।

ସୁତରାଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଏକଥା ସ୍ମରଣ ରଖିବା ଉଚିତ୍ ଯେ, ଆମେ ନିଜ ଅଭ୍ୟନ୍ତରକୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାରେ ବିମଣ୍ଡିତ କରିବା । ଅଲ୍ଲୁଃତାଲା ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏଥିପାଇଁ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ଆମିନ୍ ।

ଅଲ୍‌ହମ୍‌ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ନହ୍‌ମଦୁହୁ ଓ ନସ୍‌ତଇନ୍‌ହୁ ଓନସ୍‌ତରଫିରୁହୁ ଓନୁମିନ୍‌ ବିହି ଓନତଓକ୍‌କଲ୍ଲୁ ଅଲୈହି ଓ ନଉଜୁବିଲ୍ଲୁ ମିନ୍ ଶୁରୁରେ ଅନ୍‌ଫୁସିନା ଓ ମିନ୍ ସଇୟାତି ଆମାଲିନା ମଇଁ ଯହ୍‌ଦିହିଲ୍ଲୁ ଫଲାମୁଜିଲ୍ଲୁ ଲହୁ ଓମଇଁ ଯୁଜ୍‌ଲିଲ୍ଲୁ ଫଲା ହାଦିୟା ଲହୁ ଓନଶହ୍‌ଦୁ ଅଲ୍‌ଲା ଇଲାହା ଇଲ୍‌ଲ୍ଲୁହୁ ଓନଶହ୍‌ଦୁ ଅନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍‌ଦୁହୁ ଓରସୁଲ୍ଲୁହୁ । ଇବାଦଲ୍ଲୁହି ରହ୍‌ମକୁମୁଲ୍ଲୁହା ଇନ୍‌ଲ୍‌ଲାହା ଯାମୁରୁବିଲ୍ ଅଦ୍‌ଲେ ଓଲ୍ ଇହ୍‌ସାନି ଓଇତାଈଜିଲ କୁର୍ବା ଓୟନ୍‌ହା ଅନିଲ୍ ଫହ୍‌ଶାଈ ଓଲ୍ ମୁନ୍‌କରି ଓଲ୍ ବଗ୍‌ଇ ଯଇଜୁକୁମ୍ ଲଅଲ୍‌ଲକୁମ୍ ତଜକ୍ କରୁନ୍ ଉୟକୁରୁଲ୍ଲୁହା ଯୟକୁରୁକୁମ୍ ଓଦ୍‌ଉହୁ ଯସ୍‌ତଜିବ୍ ଲକୁମ୍ ଓଲ୍‌ଯିକ୍‌ରୁଲ୍ଲୁହି ଅକ୍‌ବର ।

★★★★ ★★★★★ ★★★★★ ★★★★★

Khulasa Khutba Juma Huzoor Anwar a.b.a
18th August 2023